

Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit

Advies van ...2013 van het LOWI inzake de klacht van ... 2013 van ... tegen het besluit van de Raad van Bestuur van ... van ... 2012.

1. De klacht

Op ... 2013 heeft ..., hierna te noemen Klager, een klacht ingediend bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). Klager heeft op verzoek van het LOWI zijn klacht diezelfde dag nader onderbouwd met bijlagen bij e-mail van ... 2013. De klacht van Klager is gericht tegen het Besluit van Raad van Bestuur van ... (hierna het Bestuur) van ... 2012. Hierin verklaart het Bestuur de klacht van Klager van ... 2012 inzake schending van wetenschappelijke integriteit door ... en ... (hierna: Beklaagden) ongegrond. Het Bestuur volgt het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: CWI) van ... 2012.

2. De procedure

De klacht van Klager van ... 2013 jegens het besluit van het Bestuur van ... 2012 is conform het thans geldende Reglement LOWI tijdig ingediend en voldoet ook voor het overige aan de eisen om in aanmerking te komen voor behandeling door het LOWI. Het LOWI heeft bij brief van ... 2013 Klager en het Bestuur dienovereenkomstig geïnformeerd. Het Bestuur heeft op ... 2013 zijn verweerschrift aan het LOWI gezonden. Klager heeft hierop bij e-mail van ... 2013 gereageerd. Het LOWI heeft ... van ..., op ... 2013 om een deskundigenadvies verzocht dat zij op ... 2013 aan het LOWI heeft doen toekomen. Een hoorzitting is bepaald op ... 2013 waarvoor ook Beklaagden door het LOWI als derde belanghebbenden zijn uitgenodigd. Eerder, op ... 2013, hebben op verzoek van het LOWI informatieve gesprekken met ... en ... plaats gehad, naar wie Klager in de onderbouwing van zijn klacht had verwezen, om het daarin gestelde nader toe te lichten. Het deskundigenadvies en de gespreksverslagen met ... en ... zijn aan partijen en Beklaagden toegezonden met de mogelijkheid te reageren, hetgeen door Klager is geschied bij e-mail van ... 2013 en door het Bestuur bij e-mail van ... 2013 met cc aan Beklaagden, alsmede ter hoorzitting van ... 2013. De notulen van de hoorzitting zijn aan partijen en Beklaagden gezonden.

Het LOWI advies wordt, zoals te doen gebruikelijk, op termijn in geanonimiseerde vorm op de website van het LOWI openbaar gemaakt.

Het LOWI stelde zijn advies vast in zijn vergadering van ... 2013. Vanwege de vakantieperiode kon dit advies niet eerder dan in de eerste vergadering na de vakantie definitief worden vastgesteld. Het LOWI excuseert zich voor de vertraging in de behandeling van deze zaak.

3. De standpunten van partijen

3.1 Het standpunt van Klager

Kort samengevat luidt het standpunt van Klager in zijn klacht van ... 2013 (nader toegelicht in de hoorzitting van ... 2013) als volgt:

- Beklaagden, zijnde de vier auteurs van de publicatie '...' in het internationale tijdschrift ..., ... (hierna: litigieuze reviewartikel) hebben zich in voornoemd artikel schuldig gemaakt aan het selectief weergeven van resultaten, met name het weglaten van ongewenste uitkomsten, dat wordt beschouwd als een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit;
- Deze inbreuk op de wetenschappelijke integriteit bestaat hieruit dat Beklaagden het doel van het literatuuronderzoek – dat luidt: een betrouwbaar en volledig overzicht krijgen van de literatuur die over een bepaald onderwerp is gepubliceerd – ernstig hebben geschonden door belangwekkende publicaties, die tot nieuwe (en zeer verontrustende) inzichten over de risico's van ... hebben geleid, volkomen te negeren: een door Klager geconsulteerde expert is tot de conclusie gekomen dat minstens 124 voor de oordeelsvorming relevante studies in het literatuuroverzicht van Beklaagden bij het litigieuze reviewartikel ontbreken;
- De literatuurstudie van Beklaagden is niet op een integere manier tot stand gekomen. Klager laat daarbij weten dat: 'De literatuurstudie van ... c.s. speelt de belangen van de producenten van ... geweldig in de kaart. Of hier van opzet sprake is, kan ik niet beoordelen. Vast staat dat ... tot de conclusie is gekomen dat ... op geen enkele manier samenhangt met het gebruik van ..., zijn werk veelvuldig wordt geciteerd door de protagonisten van ..., en financiële banden bestaan tussen de werkgever van ... en de producenten van ...' (Klachtbrief/email van ... 2013).

Ter hoorzitting stelt Klager dat sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagden omdat (1) het literatuuroverzicht niet op integere wijze tot stand is gekomen (a) door het selectief weergeven van resultaten, met name het weglaten van ongewenste uitkomsten (b) met als doel om een vooringenomen mening over ... sterfte te cementeren.

Klager licht vorenstaande klacht nog nader toe, waarbij hij stelt:

- ... hadden ... snel door dat de plotseling verhoogde ...sterfte door de invoering van ... werd veroorzaakt. Een ... regeringscommissie bevestigde op ..., na een onderzoek van 18 maanden, waarin meer dan 300 studies werden uitgeplozen, dat ...mede verantwoordelijk was voor de ondergang van ...sterfte in ...;
- Beklaagden maken in hun literatuurstudie geen enkele verwijzing naar dit beroemde rapport en negeren ook andere belangwekkende studies die sindsdien werden gepubliceerd waaronder (i) studies die aantonen dat blootstelling aan uiterst geringe hoeveelheden van ..., die bijna niet meer te meten zijn, ... zeer gevoelig maakt voor ...; en (ii) studies van Klager en van ... die grote overeenkomsten ontdekten in ...profiel van ...en ..., waardoor gevreesd moet worden dat een veilig blootstellingsniveau voor... in feite niet bestaat, en iedere hoeveelheid giftig is voor ...;
- Beklaagden beweren dan ook ten onrechte in het litigieuze reviewartikel alle deugdelijke zogenoemde peer reviewed artikelen van de afgelopen ... jaar te hebben uitgeplozen op aanwijzingen dat met name het gif ... een hoofdrol zou spelen in ... kwestie, waarbij zij tot de onjuiste conclusie komen dat het verdwijnen van ... op geen enkele manier samenhangt met het gebruik van ... in het veld;
- Ter ondersteuning verwijst Klager naar het vernietigende oordeel (over het literatuuroverzicht van Beklaagden) van ... van de Universiteit ... in een brief aan de staatssecretaris ..., ... van ... 2011.

Klagers belang bij de klacht is dat hij vreest dat de grootschalige milieuverontreiniging met ..., die in Nederland al bijna een decennium plaats vindt, ...dieren zal uitroeien. Het zijn stukken als van Beklaagden, aldus Klager, die ervoor zorgen dat noodzakelijke beleidsmaatregelen niet worden

genomen, waarbij Klager refereert aan het rapport, zijnde een Nederlandstalige versie van de literatuurstudie van Beklaagden dat Staatssecretaris ... van ... (de opdrachtgever van de literatuurstudie) op ... 2012 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd. ... zijn onmisbaar in het ecosysteem en gevreesd moet worden, aldus Klager, dat de grootschalige inzet van ... een inbreuk in de voedselketen zal veroorzaken, waardoor veel ... soorten en uiteindelijk ook de mens, met uitsterven worden bedreigd.

Klager verzoekt het LOWI daarop een oordeel te geven over de schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagden en om een standpunt in te nemen over de integriteit van het onderzoek

3.2 Het standpunt van het Bestuur

Het standpunt van het Bestuur is vervat in zijn (voorlopig) Besluit van ... 2013 waarin het Bestuur het advies van de CWI volgt. Het bestuur heeft zijn standpunt nader toegelicht in zijn verweerschrift van ... 2013 met bijlagen. Het verweerschrift is door het Bestuur in persoon van ..., Hoofd Juridische Zaken, en ..., woordvoerder, nader toegelicht tijdens de hoorzitting van ... 2013. Op verzoek van het Bestuur was tevens aanwezig ...: direct betrokkene bij de uitvoering van het onderzoek dat geleid heeft tot het rapport voor het Ministerie van

Kort samengevat luidt het standpunt van het Bestuur :

I Procedureel

- Beklaagde ... is in dienst van de De ... maakt als rechtspersoon samen met ... onderdeel uit van het samenwerkingsverband De ... is aangesloten bij de LOWI, ... niet. De vraag die het LOWI naar het oordeel van het Bestuur als eerste dient te beantwoorden is of het klachten over medewerkers van ... tot haar samenwerkingsgebied kan rekenen; Klager heeft zijn oorspronkelijke klacht tot het CvB ... gericht.
- In beroep bij het LOWI heeft Klager een nieuw stuk ingebracht, inhoudende dat volgens Klager ... artikelen zouden worden gemist in het litigieuze review- artikel van Beklaagden. Het CvB ... heeft dit nieuwe stuk niet in zijn oordeel mee kunnen nemen: het LOWI dient te oordelen of dit stuk al dan niet terzijde dient te worden gelegd.

II Inhoudelijk

Kort samengevat stelt het Bestuur :

- Het litigieuze review-artikel is op een integere manier tot stand gekomen;
- Het doel van literatuuronderzoek is niet – zoals Klager stelt – een betrouwbaar en volledig overzicht te krijgen van alle literatuur die over een bepaald onderwerp is gepubliceerd, maar om een overzicht te verkrijgen van de relevante wetenschappelijke literatuur die over een bepaald onderwerp is gepubliceerd. Met het huidige aanbod aan artikelen is de praktische haalbaarheid van een volledig overzicht nihil.;
- De auteurs beweren niet – zoals Klager stelt – dat zij alle deugdelijke zogenoemde *peer reviewed* artikelen van de afgelopen ... jaar hebben uitgeplozen, maar dat zij voor de eerste keer een samenvatting hebben gegeven van gegevens over de afgelopen ... jaar;
- Van selectief weergeven van resultaten, met name het weglaten van ongewenste uitkomsten is geen sprake. Het Bestuur stelt dat in het litigieuze review-artikel een geselecteerd overzicht van de voor het gekozen onderwerp relevante literatuur wordt besproken. In de inleiding hebben de auteurs aangegeven op welke wijze de besproken literatuur is vergaard en vervolgens geselecteerd. De auteurs geven duidelijk de scope aan van hun analyse van de wetenschappelijke literatuur op het gebied van Ter nadere onderbouwing van de stelling

dat er geen relevante literatuur ontbreekt, laat het Bestuur weten dat (i) de reviewers dit hebben geconstateerd; (2) de Editor in Chief dit desgevraagd heeft onderzocht; (iii) externe deskundigen dit hebben vastgesteld.

Ten aanzien van overige klachten voegt het Bestuur aan vorenstaande nog toe:

- Het is waar dat ... uitdraagt dat ... een belangrijke oorzaak is van sterfte..., en dat er door ... afdoende iets aan te doen is, en het is zijn rol dit uit te dragen. Hij draagt ook uit dat er andere factoren in het spel kunnen zijn, maar dat de zwaarte daarvan nog onvoldoende bekend is, omdat wetenschappelijke gegevens ontbreken. Zoals Klager ook zelf aangeeft, kunnen ook andere negatieve factoren dan ...van invloed zijn op sterfte..., wat ook de boodschap van de auteurs is;
- De auteurs komen niet – zoals Klager stelt – tot de conclusie dat het verdwijnen van ... op geen enkele manier samenhangt met het gebruik van ... in het veld. De strekking, aldus de auteurs, van het litigieuze reviewartikel is dat: '1. ... zeer toxisch zijn, ook voor ..., 2 er vele laboratoriumstudies zijn die dit bevestigen, 3 er nog te weinig relevante veldstudies zijn die de rol van ... bij ... kunnen duiden, 4 er inmiddels wel methoden zijn die dergelijke ingewikkelde studies doen en 5 er sterk wordt aanbevolen om dergelijke studies ook daadwerkelijk te gaan uitvoeren.'

Het Bestuur stelt zich dan ook op het standpunt dat het terecht het advies van de CWI van ... 2012 heeft kunnen overnemen en blijft derhalve bij zijn (voorlopig) besluit van ... 2012.

Advies CWI van ... 2012

De CWI onderzoekt in zijn advies de klacht van Klager over het niet opnemen van door hem genoemde literatuur in het litigieuze review-artikel door auteurs en een daarmee vermeende samenhang van een schending van wetenschappelijke integriteit. De CWI beantwoordt daarbij de volgende vragen als volgt:

1. *Moet een review-artikel alle literatuur omvatten?*

Het antwoord luidt ontkennend: in een review-artikel wordt uit alle wetenschappelijke literatuur de relevante literatuur geselecteerd op grond van bepaalde criteria. Dat houdt dus in dat niet alle over het onderwerp gepubliceerde literatuur kan worden meegenomen. Het is daarom dat de selectiecriteria zo transparant mogelijk moeten zijn. Er is geen sprake van flagrante schending van het doel van een review-artikel c.q. literatuuronderzoek: de selectie van de in het review-artikel gebruikte literatuur is voldoende zorgvuldig gebeurd en verwoord.

2. *Is verklaarbaar waarom de auteurs de door Klager opgesomde ontbrekende artikelen niet hebben meegenomen in hun review-artikel: zijn hier redenen voor?*

Auteurs richten zich in review-artikel niet op ..., aldus de CWI, maar op ... c.q., waar met name ... een rol speelt, die nauwelijks in de door Klager aangedragen artikelen aan de orde komt. De artikelen van Klager hebben in deze review dus geen relevante plaats en is het verdedigbaar dat de door Klager aangedragen artikelen niet zijn geselecteerd. Hetzelfde geldt voor rapporten welke geen *peer review* procedure hebben ondergaan, en artikelen die eerst beschikbaar kwamen nadat het review-artikel aan het tijdschrift was aangeboden.

3. *Waren specifiek de artikelen van Klager essentieel voor het review-artikel?*

In een review-artikel over blootstelling van ...via ... en ...worden de artikelen van ... niet als onontbeerlijk gezien. Het ligt niet voor de hand voor de auteurs om in het review-artikel uitgebreid in te gaan op ... zoals deze relevant zijn voor ... c.q. deze op te nemen in het review-artikel.

De CWI concludeert daarop dat de klacht van Klager ongegrond is en adviseert het Bestuur de klacht niet gegrond te verklaren. De CWI voert hiertoe aan dat naar zijn oordeel de auteurs niet verwijtbaar hebben gehandeld door de door Klager opgesomde ontbrekende gegevens niet mee te nemen in hun review-artikel. Het advies citeert een van de experts:

'Naar mijn mening hebben ... et al. wetenschappelijk integer en acceptabel gehandeld bij de literatuurselectie voor hun artikel en is van een schending van de wetenschappelijke integriteit geen sprake. Een review houdt niet in dat alle beschikbare literatuur over het onderwerp moet worden meegenomen. In het onderhavige geval is er een duidelijke verantwoording afgelegd over de afbakening van het behandelde terrein en de onderwerpkeuze. Daardoor was het begrijpelijk dat de door ... aangedragen literatuur niet is meegenomen. Ook de claim van ... dat zijn artikelen onontbeerlijk zijn wijs ik af, rapporten van geconsulteerde deskundigen zowel als de hoofdredacteur van ..., geven aan dat dit niet het geval is. Daarnaast zijn enige artikelen en rapporten, genoemd door ..., niet opgenomen omdat deze op het moment van het afsluiten van het review nog niet beschikbaar waren (maar ze zijn wel opgenomen in het later afgeronde Nederlandse rapport) of omdat deze rapporten niet peer reviewed waren.'

De CWI voegt hier aan toe, dat zij van mening is 'dat een debat over de aanpak en conclusie van ...et al. niet moet worden gevoerd middels een klachtprocedure wetenschappelijke integriteit, maar thuis hoort in de kolommen van het wetenschappelijk tijdschrift waarin betreffend reviewartikel is gepubliceerd, en waartoe de editor van het tijdschrift ook een uitnodiging heeft doen uitgaan aan Klager.'

3.3 Het standpunt van Beklaagden

Beklaagden geven ter hoorzitting van ... 2013 aan niet veel aan het standpunt van de CWI en het Bestuur toe te willen voegen.

Hun standpunt luidt kort samengevat dat (1) ze in opdracht van het Ministerie van ...zijn uitgenodigd om een rapport te schrijven (2) ze in voorbereiding daarop eerst een review artikel hebben geschreven (3) ze daarbij openlijk en objectief hebben gekeken welke factoren bij ...sterfte een rol spelen (4) ... gelukkig met de conclusie kan zijn, maar dat niet betekent dat dan sprake is geweest van een niet integer literatuuronderzoek (5) ze op wetenschappelijk integere wijze, zonder enige belangenverstrengeling, een artikel hebben willen schrijven (6) de artikelen van Klager betrekking hebben op ... en ook thans niet thuis horen in het door de auteurs verrichte literatuuronderzoek, en (7) deze discussie die de facto gaat over ... een wetenschappelijke discussie is die niet thuis hoort bij het LOWI.

3.4. Het deskundigenadvies

Op verzoek van het LOWI heeft ... een drietal specifieke vragen van het LOWI beantwoord. Deze vragen luiden als volgt:

- Is the review article in question significantly unbalanced by not mentioning one or more of the publications mentioned in the list of ... publications of enclosure 2?
- If you would see an unbalance, could you perhaps specifically point out if (and which) publications need to be mentioned dealing with ...?
- How do you judge the scientific quality of the review?

Kort samengevat luidt het deskundigenadvies dat het een objectief reviewartikel is en ‘written with considerable care to maintain balance while the general debate had become very polarised.’ Haar eindconclusie is dat naar haar mening ‘the place to debate the subtleties of which papers have been included or excluded should really be within the journal where the article is published.’

3.5 Informatieve gesprekken

Op verzoek van het LOWI hebben ... en ... kort samengevat als volgt geantwoord tijdens de informatieve gesprekken op de vraag door het LOWI of het hier gaat om een controverser die gewoon moet worden bediscussieerd in het wetenschappelijk forum (tijdschriften en vakbladen) of dat we hier te maken hebben met een slecht onderbouwd wetenschappelijk review-artikel, waarvan een (...) Nederlandstalige versie op aandringen van het Ministerie is gemaakt; wanneer is er sprake van zodanig selectief weglaten van onderzoeksgegevens, dat nader dient te worden gezien of schending van wetenschappelijke integriteit plaatsvindt?

(...)

- *‘Sprake is van wetenschappelijke controverse waarin ... en ik verschillende posities innemen. In de wetenschap is het ook normaal en gezond wanneer verschillende posities worden ingenomen;*
- *Op de kwaliteit van het reviewartikel valt heel veel aan te merken, daar zijn ik en ... het over eens. Als ik het gereviewed zou hebben, dan zou ik deze versie niet publicabel hebben gevonden. Ook vind ik de samenvatting van de Engelse review nog steeds heel erg gekleurd. (...) Het Nederlandse rapport (...) is heel erg gekleurd. Het leunt sterk op wat wij de ‘industrieachtige wetenschap’ noemen, onderzoeken die dus door de industrie zelf zijn geïnitieerd voor het toelatingsdossier (...);*
- *Het belang van het artikel van ... in de wetenschap is groot. Het is erg bekend en nog meer van zijn collega;*
- *Ik heb nog een laatste opmerking over het laatste stuk van het reviewartikel (...) Zij promoten met andere woorden hier een sterk omstreden raamwerk. Hoe deze conclusie echter volgt uit het voorafgaande is volstrekt niet duidelijk. (...) Hier is wel duidelijk een conflict of interest.;*
- *Van het tijdschrift ... is het policy dat je je conflict of interest moet disclosen, volgens mij ongeacht of die er is of niet, waarbij overigens geldt dat ze er wel zijn deze auteurs. (...) ... [werkt] regelmatig voor (...) Dit onderzoek is duidelijk niet anders gefinancierd dan door het Ministerie.’;*
- *Ik kan niet in het hart van de onderzoekers kijken. Ik wil geen speculatieve uitspraken daarover doen. Ik kan alleen afgaan op de feiten;*
- *Slechte intentie (...) kun je niet afleiden uit de tekst zelf. Het is wel zo dat de belangen extreem zijn. Het is het meest gebruikte ... ter wereld.(...).*
- *Ik heb niet overwogen om een brief te schrijven naar de editor vanwege andere prioriteiten en extreme drukte.’*

(...)

- *‘Als lid van de begeleidingscommissie moest ik naar de Nederlandstalige literatuurstudie van ... et al. kijken. (...) Het was in elk geval erg gekleurd in de zin van ‘... (...).’;*
- *Als je de samenvatting leest van het uiteindelijke rapport dat naar het Ministerie is gegaan, staat daarin nog steeds heel zwart/wit ‘...’. Hun Engelstalige review is wel wat genuanceerder;*

- *Wat een groot probleem is, is de kwaliteit van de publicaties. Een ieder kan zien: 'dit experiment klopt niet' en daar wordt dan heel veel aan opgehangen;*
- *Ze hadden in elk geval het artikel van ...kunnen aanhalen.'*

Kort samengevat spreken beiden van een kleuring van het review-artikel en zijn beiden van oordeel dat de publicatie(s) van ... aangehaald hadden moeten worden, zonder aan te tonen dat naar hun oordeel in deze sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit.

4. *De overwegingen van het LOWI*

Het LOWI is een adviesorgaan dat is opgericht op initiatief van het KNAW, NWO en VSNU.

4.1 Algemene opmerkingen

Het LOWI adviseert de bij het LOWI aangesloten instellingen (KNAW, NWO, VSNU en Stichting Sanquin) over door de besturen van voornoemde instellingen genomen (voorlopig) besluiten inzake schending van wetenschappelijke integriteit na een (ontvankelijke) klacht hierover bij het LOWI.

Het LOWI baseert zijn oordeel over schending van wetenschappelijke integriteit op – doch niet uitsluitend – de normen van wetenschappelijke integriteit die zijn af te leiden uit de Notitie Wetenschappelijke Integriteit 2001 (KNAW, NWO, VSNU), de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004 herzien in 2012 (VSNU), de Notitie Wetenschappelijk Onderzoek: dilemma's en verleidingen, 2005 tweede druk (KNAW) dat een uitwerking is van de Notitie Wetenschappelijke Integriteit van 2001, *Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct* 2007 (OECD), *The European Code of Conduct for Research Integrity* 2010 (ESF, ALLEA) en *The Singapore Statement on Research Integrity* 2010. Het gaat hier niet om nieuwe maar om bekende en reeds lang voor codificatie bestaande normen van wetenschapsbeoefening waaraan werd – en wordt – afgemeten wanneer en onder welke omstandigheden sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit. Het uitgangspunt bij de beoordeling van schending van wetenschappelijke integriteit voor het LOWI is in beginsel de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004/2012 (hierna ook Gedragscode). Schending van deze normen ten slotte hoeft niet per definitie tot een schending van wetenschappelijke integriteit te leiden. Sprake kan zijn van (verwijtbaar) onzorgvuldig handelen zonder dat dit tevens resulteert in schending van wetenschappelijke integriteit.

Bij de vraag of sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit kan het LOWI gewicht toekennen aan deskundigenoordelen. Het LOWI is echter niet gebonden aan deze oordelen. Ook niet wanneer de deskundigen zich uitspreken over schending van wetenschappelijke integriteit.

Het LOWI is uitsluitend bevoegd te oordelen over klachten aangaande de procedure en de inhoud van vermoede schendingen van wetenschappelijke integriteit. Het LOWI is niet bevoegd om te oordelen over civielrechtelijke kwesties. Bij schending van wetenschappelijke integriteit moet het gaan om wetenschappelijk handelen, waarbij het van belang is onderscheid te maken tussen bekritiseerbare of slechte wetenschap en schending van wetenschappelijke integriteit.

Bij kritiseerbare en slechte wetenschap is veelal sprake van een interpretatieverschil c.q. een verschil van mening over een wetenschappelijk oordeel. Deze dienen te worden bediscussieerd en beslecht in het daartoe geëigende forum van wetenschappelijke tijdschriften, bij voorkeur in het tijdschrift waarin het bekritiseerde artikel is verschenen.

4.2 Verweren van procedurele aard

Het Bestuur heeft in zijn verweerschrift twee kwesties van formele, procedurele aard aan de orde gesteld. Het LOWI zal hier op ingaan, alvorens de inhoudelijke kwestie, die Klager aan de orde heeft gesteld te behandelen.

4.2.1 Bevoegdheid LOWI

Het LOWI acht zich bevoegd te oordelen over de klacht over het besluit van het Bestuur

Uit de bijlagen ... en ... bij de klacht van Klager van ... 2013 blijkt dat: (a) de klacht van Klager jegens Beklaagden is onderzocht op verzoek van het Bestuur ... ; (b) het advies van de Vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit daarop ook is gericht tot het Bestuur ...; (c) het Bestuur ... conform dit advies heeft besloten; (d) Het Bestuur ... dit besluit op ... 2012 heeft gericht aan Klager naar aanleiding van zijn klacht van ... 2012; (e) het besluit van ... 2013 uitdrukkelijk vermeldt dat Klager zich binnen een jaar kan wenden tot het LOWI voor een oordeel.

Het Bestuur stelt zich eerst tijdens de procedure bij het LOWI op het standpunt dat ... formeel in dienst is van ..., waardoor de vraag rijst of het LOWI bevoegd is te oordelen en te adviseren over klachten jegens medewerkers van een niet-aangesloten instelling. Het LOWI voegt hier aan toe dat ook ... en ... eveneens werkzaam zijn bij een Instelling die niet is aangesloten bij het LOWI, te weten Slechts ... is werkzaam bij een Instelling die is aangesloten bij het LOWI. Niettemin verwijst het Bestuur ... in zijn besluit van ... 2012 Klager naar het LOWI om eventueel in beroep te gaan van zijn besluit. Het Bestuur ... heeft in eerste instantie de klacht ook niet niet-ontvankelijk geacht vanwege het feit dat de eerste auteur en twee andere auteurs niet bij ... werkzaam waren.

Voor de bevoegdheid van het LOWI is primair van belang of sprake is van een (voorgenomen) besluit van een Instelling die is aangesloten bij het LOWI. In het onderhavige geval gaat het om een universiteit die is aangesloten bij het LOWI, te weten Het feit dat deze universiteit een samenwerkingsverband is aangegaan met de ... (onder de naam ...) staat hier in beginsel los van. Het blijft in het samenwerkingsverband mede gaan om een universiteit die is aangesloten bij het LOWI.

Doorslaggevend is naar het oordeel van het LOWI het feit dat het Bestuur ... op grond van de klachtenprocedure wetenschappelijke integriteit van ... (die van toepassing is op zowel medewerkers van ... als ...) optreedt als het overkoepelend bestuur en zich bevoegd acht in dit samenwerkingsverband onderzoeken te laten verrichten naar schending van wetenschappelijke integriteit binnen ... en ... en om besluiten hierover te nemen. Het besluit van de ... is zodoende mede een besluit van de besturen van de ... en ... voor nu en – zo neemt het LOWI aan – ook voor de toekomst waartegen beroep bij het LOWI open staat. Klaarblijkelijk denkt het Bestuur ... hier ook zo over – en daarmee ook de besturen van ... en ... – door in het besluit van ... 2012 Klager uitdrukkelijk mede te delen dat hij binnen een jaar na dagtekening van het besluit zich kan wenden tot het LOWI. Vorenstaande en artikel 5 lid 2 van het (huidige) Reglement LOWI maakt het LOWI bevoegd te oordelen over het besluit van het Bestuur ... van ... 2012. Het nieuwe Reglement LOWI dat binnenkort in werking zal treden, kent overigens slechts een beroepstermijn van 6 weken en derhalve niet meer van één jaar.

Het is wel mogelijk dat ... zich zelfstandig mede aansluit bij het LOWI om rechtstreeks te bewerkstelligen dat de formele werkgever sancties kan toepassen op zijn medewerkers wanneer na advies van het LOWI sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit.

4.2.2 Nieuw door Klager ingebracht stuk/lijs van artikelen

Een Klager kan aan het LOWI kan verzoeken om een oordeel te geven over het voorgenomen besluit van het Bestuur van de Instelling en de klacht kan betrekking hebben op de procedure en/of de inhoud van voornoemd voorgenomen besluit. Het LOWI geeft zijn oordeel bij wijze van advies aan het Bestuur met een afschrift aan Klager.

Klager kan bij het LOWI zijn klacht onderbouwen met stukken die reeds in eerste aanleg zijn overhandigd, maar ook op grond van nieuwe stukken, mits ze ook ter kennis worden gebracht van het Bestuur. In het onderhavige geval is dit laatste geschied door toezending door het LOWI van de lijst aan het Bestuur. Dit wordt door het Bestuur ook niet ontkend. Zo stelt het Bestuur in zijn verweerschrift van ... 2013, ..., dat: 'dit nieuwe stuk niets verandert aan zijn oordeel omdat door verschillende experts is vastgesteld dat het gewraakte artikel zorgvuldig en volgens gangbare wetenschappelijke principes is samengesteld.' Het LOWI is van oordeel dat het Bestuur door de inbreng van het nieuwe stuk niet in zijn procedureel belang is geschaad. De door Klager eerst bij het LOWI ingebrachte stuk/lijsjt maakt derhalve deel uit van het dossier.

4.3 *De inhoud van de klacht:*

4.3.1 Overwegingen

Het LOWI dient te oordelen over schendingen van wetenschappelijke integriteit. Hiervan zou in de voorliggende klacht sprake kunnen zijn wanneer Klager overtuigend zou aantonen dat Beklaagden selectief uitkomsten hadden weggelaten om duidelijk – en in opdracht van de opdrachtgever - naar een bepaald eindresultaat toe te redeneren. Hierin is Klager in zijn klachtschrift en daarnaar ter zitting gevraagd niet geslaagd. Klager stelde weliswaar dat wanneer de auteurs zijn publicatie hadden vermeld, dat dan alleen maar zou kunnen leiden tot de conclusie dat ... en dat het daarom verboden zou moeten worden. Voorts stelde Klager dat ... niet tot die conclusie wilde komen op basis van het feit dat hij in het verleden het tegendeel beweerd had en zich nu daaraan vastklampt en daar niet van los kan komen ondanks nieuwe literatuur die duidelijk belastend is voor

Naar het oordeel van het LOWI brengt het eventueel vasthouden aan wetenschappelijke standpunten op zich geen schending van wetenschappelijke integriteit met zich. Het eventueel vastklampen aan theorieën door een wetenschapper is eigen aan wetenschappers en een discussie hierover hoort in het wetenschappelijk debat thuis. Dit is anders als Klager overtuigend had bewezen dat bijvoorbeeld de auteurs niet tot voornoemde conclusie wilden komen vanwege een belangenverstrengeling c.q. belangen van subsidiërende instellingen of politieke standpunten van de opdrachtgever waarbij zij in opdracht van de desbetreffende instellingen respectievelijk opdrachtgever naar een bepaald resultaat toe redeneerde door bewust en selectief bepaalde literatuur weg te laten. Dit is door Klager gesteld noch overtuigend aangetoond. Aan het LOWI is geen enkele aanwijzing gebleken dat de auteurs opzettelijk en met vooropgezette bedoelingen het review-artikel hebben samengesteld met een duidelijk eindresultaat voor ogen. Integendeel, ter zitting heeft een van de auteurs op authentieke wijze de wetenschappelijke bedoelingen van de auteurs onder woorden gebracht.

Het LOWI stelt derhalve dat het bij zijn oordeel niet ingaat op de tijdens de schriftelijke procedure en hoorzitting gevoerde debatten tussen partijen en Beklaagden met betrekking tot ...sterfte. Het is niet aan het LOWI om in deze controversen (...) tussen de verschillende velden (...) en/of verschillende kampen (...) te treden of hierover te oordelen. Het wetenschappelijk forum is hier het geëigende veld. Het staat wetenschapsbeoefenaren vrij hun tegenovergestelde meningen (...) te uiten in (inter)nationale tijdschriften. De editor van het tijdschrift heeft Klager hiertoe ook uitgenodigd. De door Klager aangevoerde reden om niet alsnog door middel van een eigen artikel of ingezonden brief de wetenschappelijke strijd aan te gaan met Beklaagden, namelijk dat hij daarmee naar zijn oordeel

indirect had toegegeven dat het review-artikel van de auteurs op integere wijze tot stand was gekomen, volgt het LOWI niet. Waar op een wetenschapsgebied de grenzen van onzekerheid nog erg groot zijn, dient de discussie allereerst in de wetenschap en door wetenschapsbeoefenaren zelf gevoerd te worden.

4.3.2 Conclusie

Naar het oordeel van het LOWI is het litigieuze artikel op integere wijze tot stand gekomen. Het LOWI volgt in deze het advies van de CWI en deelt diens opvatting “dat een debat over de aanpak en conclusie van ... et al. niet moet worden gevoerd middels een klachtprocedure wetenschappelijke integriteit”. Deze procedure is bedoeld noch geschikt om wetenschappelijke controversen te beslechten. Het LOWI is niet opgericht noch uitgerust om als arbiter te fungeren in wetenschappelijke disputen.

4.4 Algemene opmerking en advies

Het LOWI voegt hier in een opmerking ten overvloede het volgende aan toe.

Een procedure als de onderhavige had mogelijkerwijze voorkomen kunnen worden wanneer auteurs in hun review-artikel expliciet hadden opgenomen dat (1) zij geen bindingen hadden met de industrie, en (2) artikelen en rapporten over ... buiten het artikel zijn gelaten omdat Naar het oordeel van het LOWI komt de onafhankelijkheid van auteurs onvoldoende tot uiting in het review-artikel en is het betrekken van wetenschappers van andere universiteiten niet afdoende om deze onafhankelijkheid (van de industrie) aan te tonen. Het LOWI zal dan ook in dit opzicht aan het Bestuur ... (en impliciet aan de ... en ...) een aanbeveling doen om de potentiële belangenverstremming c.q. de conflict of interest ongevraagd en expliciet aan te geven in een zodanig ondernemende universiteit als de

Dit geldt te meer waar auteurs spreken van een zogeheten *systematic review*. Een dergelijke review vereist strengere criteria dan een *narrative review*. Kort samengevat dient in een *systematic review* te worden opgenomen: (i) de wijze waarop het is gedaan; (ii) wat binnen – en buiten gesloten wordt; (iii) validatie: kwaliteit; (iv) conflict of interest. Anders gezegd: ‘wij hebben op die manier gezocht in...en daarop hebben we zoveel artikelen gevonden...en zoveel hebben we er gevolgd...met die waarde...en we hebben het beperkt tot...die hebben we uitgesloten omdat...en hier gaat het over.’ De verantwoording in de inleiding van het review-artikel door auteurs is weliswaar voldoende zorgvuldig te noemen, maar kan het naar het oordeel van het LOWI niet gekwalificeerd worden als *systematic review*, in die zin dat een mededeling over de al dan niet aanwezigheid van conflict of interest ontbreekt. Het ontbreken ervan leidt tot onnodige procedures als de onderhavige waar dit door een *systematic review* in beginsel nagenoeg uitgesloten kan worden. Het is mede daarom dat het LOWI een aanbeveling doet om de potentiële belangenverstremming c.q. de conflict of interest ongevraagd en expliciet aan te geven in een wetenschappelijke publicatie, ongeacht of sprak is van een *systematic of narrative review*, te meer wanneer er grote financiële belangen mee gemoeid zijn.

5 *Het oordeel en het advies van het LOWI*

5.1 Het LOWI oordeelt de klacht van Klager van ... 2013 omtrent schending van wetenschappelijke integriteit door Beklaagden ongegrond.

5.2 Het LOWI is het eens met de redenering van de CWI in zijn rapport van ... 2013 ten aanzien van de ongegrondheid van de klacht en bevestigt het voorgenomen besluit van het Bestuur van ... 2013 en adviseert het Bestuur om dienovereenkomstig te handelen.

- 5.3 Het LOWI beveelt het Bestuur aan om te bevorderen en te bewerkstelligen dat potentiële belangenverstremming c.q. de conflict of interest ongevraagd en expliciet zal worden aangegeven in wetenschappelijke publicaties die (mede) afkomstig zijn van onderzoekers/medewerkers van ... en/of

Namens het LOWI,

Prof. dr. Mr. C.J.M. Schuyt, Voorzitter

Mr. dr. E.G. van Arkel, Secretaris

Indien Klager van mening is dat de behandeling door het LOWI niet naar behoren is geschied, kan Klager zich, na het nemen van het definitieve besluit van het Bestuur, op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht richten tot de Nationale Ombudsman.